

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ПРОШЛОСТ И БУДУЊНОСТ

Поводом говора Лојда Џорџа

Ономад смо донели у целини говор енглеског премијера, г. Лојда Џорџа, изговорен у Паризу после познате конференције у Рапалу. И по искренности, и по озбиљности, и по важности говор заслужује највећу пажњу. Никад још један државник није са више одважности изнео, отворено и јавно, истину о догађајима блиске прошлости, да би са што више убедљивости онемогућио једнаке погрешке ускоро будућности. Он је истину бадио у очи и себи и својима, као што је решеност своје велике Отаџбине и њених Савезника добацио, са енергијом непоколебљивог поуздања, и својим и нашим непријатељима. Горчина истине није га уплашила, нити су га понели изгледи величине и приамљивости успеха. Казао је истину о непосредној прошлости, да би одредио правилнији пут садашњице ради лепше будућности. Уочивши вредност признања, да се из погрешака може највише научити, — ако не више, несумњиво толико, колико је потребно да се оне непонове, — избегавао је да пропусти ма шта, штобинасмоглоглодржати у заблуди. Самим тим, он је истакао пут и начин будућег рада, одредивши јасно и прецизно, куда не треба више ићи.

Ми, Срби, осетили смо, можда више него други, истинитост констатација и важност излагања великог енглеског државника. Нама су још у свежој успомени догађаји непосредне прошлости, као што смо свесни тешког утицаја пропуштања прилика и некадашњих бесповратно ишчезлих момената.

После наше славне новембарске офанзиве у 1914. години, наши меродавни фактори у Нишу, предвиђајући до очигледности нове крупније догађаје, исхватајући пресудну важност дунавског фронта за коначан исход рата, успозорили су, колико се сећамо још фебруара месеца 1915. године, на опасност новог напада.

Свар је за нас била јасна, али је с друге стране схваћена као специфични интерес без пресудног утицаја на општу ситуацију. Зато је она и ограничена на настојања српских меродавних фактора, а од-

зив за примену потребних мера сведен је на уверавања, да је опасност локалног значаја.

Доцније, некако пред крај првеполовине 1915. године, поновљена је из Ниша бојазан од опасности, са категоричким тврђењем, да је дунавски фронт од пресудне важности по цео ток рата, и аргументисаним образложењем и предвиђањем највећих преминућстава, ако се овај фронт свестрано искористи. Ова тврђења и предвиђања изазвала су само препоруку, да ма по коју цену, дођемо до споразума са Бугарском. Међутим, тежиште гледишта меродавних српских фактора било је у важности дунавског фронта и потребе његове организације за напад и одбране; потреба споразума с Бугарском била је многопоступнијег значаја. У осталом, онда се на бугарску опасност гледало кроз призму дубоко укорених предрасуда о непоколебљивој бугарској верности Русији и захвалности Енглеској и Француској; али је за нас било јасно, да ни најпомирљивија попустљивост није била у стању да поколеба безусловну бугарску решеност. Шта се је после тога могло учинити? На ставило се са препорукама, да се изолованошћу нашег географског положаја не доведе у питање ситуација целог Истока. Доцније догађаји рашчистили су ситуацију: немачко-аустријска офанзива, потпомогнута бугарском издајом, приморала је српску војску на напуштање своје Отаџбине, одисцрпене Туркестворила значајну војничку силу, стотине хиљада турских војника придружила трупама под немачком контролом, отворила врата Истока и врата свега онога што је Немачкој било потребно за даље вођење рата; а није била без утицаја и на развој прилика и догађаја на северу и југо-истоку Европе.

Шта би било, да су разлози и предвиђања Ниша, пре догађаја, добили потврду у довољној помоћи, да се успешно спрече нечепријатељски планови? По признању једног од најкомпетентнијих, потврђењу Лојда Џорџа: Србија би била спашена; Турска, изнемогла и без средстава, била би приморана на капитулацију; Русија би доби-

ла најсолиднију везу са Западом; Енглеска и Француска нове изворе свога снабдевања; Бугарска би била приморана, ако не на акцију противу садашњих својих савезника, свакојак на безбедну неуверљивост до краја; Румунија би без ризика приложила своју интервенцију; Грчка не би могла отклати испуњење обавеза савезничког уговора; организовао би се солидан фронт, одакле би непријатељи најосетљивије могли бити погођени; отклониле би се све незгодне пацифистичке пропаганде у Русији; гвоздени обруч стегао би непријатеље са изгледима да их угуши; а, што је несумњиво најважније, рат би, вероватно, до сада био завршен и најповољнији резултат постигнут. Српски меродавни фактори све су то предвидели и изложили. Колико су били у праву, догађаји су доказали, а Лојд Џорџ је јавно и отворено казао.

Дотакали смо се догађаја из за нас можда најтежег времена, да бисмо нагласили важност закључака енглеског премијера и у Рапалу, а доцније и у Паризу, донесених одлука. »Трагедије Србије и Румуније — рекао је Лојд Џорџ, — данас се не понављају и ја сам уверен да се неће ни поновити, и поред свих тешкоћа у садашњем тренутку, јер су припреме, које су биле резултат римске конференције, озбиљно измениле ситуацију... Ја не сумњам у исход рата. ...Ја то кажем, па ма шта се догодило у Русији».

Искуство прошлости дало је довољно поука, као што је сада увиђавност одредила правилан пут будућем раду. Свако зло има и својих добрих страна. Утешно је што се те добре стране правилно искористишћу, да би се зло једном спречило. Изјаве Лојда Џорџа не остављају ни трага сумњи о томе. »Рат је — рекао је он даље — до сада продужаван због партикуларизма; он ће бити скраћен солидарношћу».

Више неће бити могуће, да се предвиђања једног од Савезника потичине сумњивим претпоставкама о држању ма кога од наших непријатеља или привидно незаинтересованих чинаца. Да је тако рађено до сада, питање рата било би несумњиво при крају; али ће

тако бити од сада, и питање коначног успеха самим тим биће за нас и наше Савезнике повољно решено. »Људска снага, материјал и морални фактор, у свима значењима тих речи, на нашој су страни». То тврди Лојд Џорџ, а кад он тако тврди, и то истовремено са признањем погрешака, онда ту не може бити сумње о тачности његових предвиђања.

»Ми ћемо победити — рекао је енглески државник, — али ја хоћу да победимо што је могуће пре, ја хоћу да победимо са што мање жртава». Зато је потребно јединство у раду, потребно је да сви фронтови буду један и да тај један сматра све друге својим секторима. Једино на тај начин сви ће фронтови бити поштеђени од изненађења, па ће бити од тога поштеђен и наш фронт. То је оно што смо хтели нарочито да истакнемо у говору Лојда Џорџа.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Лондон, 3. — Јављају из Женеве да се граф фон Ланкен, бивши немачки отпратник послера у Паризу, налази у Швајцарској. Он је имао састанак са неким виђеним странам личностима. Пре неколико дана отпустио га је за Бриг, у друштву са Шеном, бившом послаником Немачке у Паризу.

Цирих, 3. — Из Беча јављају: Цар Карло примио је у нарочиту аудијенцију папског мунција Г. Валфриди Боизо-а. У добро обавештеним круговима постоји уверење да је ова аудијенција у вези са намером Ватикана да упути зарађеним државама нову ноту која ће садржати конкретније предлоге за мир по у првој Папиној ноти.

Лондон, 3. — Управа ратног савета биће поверена једној личности како би осигурала брзо остварење својих одлука.

Цирих, 3. — Изборне реформе у Пруској нису учиниле никакав утисак. Народ тражи сасвим демократске реформе, засноване на општем праву гласа.

Буенос Аирес, 3. — Мин. спољ. послова јавља, да ће објавити ускоро свештине графа Луксбурга.

Лондон, 3. — Г. Лорд Сесил је изјавио у Доњем Дому, да Савезници припремају сада мотивацију којом ће дати Русији на знање да ће последице по њу бити врло озбиљне у случају ако закључи сепаратан мир. Лорд Сесил је додао: Није тачно да тајна уговори објављени руске владе

износе да Савезници траже територијално повећање.

Лондон, 3. — Критикујући изјаве лорда Лансдауна, Бонар Ло је рекао: »Гледиште лорда Лансдауна не одобрава ниједан мој колега, нити ико у земљи».

СТРАНА ШТАМПА

Прилике у Русији

Берлинер Тагеблат: »Сталајући на страну све вести о приликама у Русији, једна је ствар барем извесна, да максималисти нису тако рећи ништа добили, док су само господари великих градова. То би могло напротив проузроковати њихову пропаст, јер исхрана Петрограда и Москве зависи од оних, који су господари ситуације у унутрашњости».

Фосише Цајтунг: »Општа ситуација у Русији је такве природе, да се преговорима и евентуалном споразуму са максималистима не може и не сме приписати дефинитиван значај. Познато је, да је Русија земља чуда и изненађења, и наша влада пре свега мора о томе водити рачуна».

Држање Јапана

Њујорк Тајмс: »Ако је тачно, да су Јапанци искрцали трупе у Владивостоку, то је учињено само у циљу заштите ратног материјала, који се налази у томе важном пристаништу».

Морнинг Пост: »Јапан је на далеком истоку предузео потребне мере, да се заштите интереси Споразума».

Тајмс: »Искрцавање јапанских трупа у Владивостоку само је мера предосторожности. Она је предузета колико у интересу Савезника, толико и саме Русије».

Дејли Кроникл: »Јапану је поверена мисија да чува стражу на далеком Истоку. С те стране можемо бити потпуно сигурни».

Бугарски парламент

Зарја: »Као и у свима парламентима, вероватно је, да ће се и наши представници прво занимати изгласавањем војних кредита. Рат се наставља, и ако многи знаци допуштају закључак, да његов крај не може бити врло далек. Ми се можемо надати новим тешким данима, новим борбама и патњама. Ове зиме, непријатељ може покушати да нападне наш јужни фронт. Ваља дати потребна средства за његову одбрану».

Мир: »Епоха је доста одлучна и она изискује једнодушност. Сад треба бацити у страну сав егоизам партијски».

Работнически Весник: »Међународна ситуација, питање мира и рата од

крајње су важности. Цео свет се пита, колико ће још трајати рат, како ће се за-

Чика Ђока

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Из мојих белешака —

Ми им одговарамо пушком, митраљезом, бомбама или им пошаљемо који роговац — примећује командант.

Па да — упадам ја — ви разговарате војничким језиком, кроз пушчане цеви као што је то ред у рату. Кад престане рат онда ће ми узети реч — кажем ја даље — али та реч неће бити реч молбе по заповест која се мора извршити.

Пошто смо се мало одморили, један по један, погнута излазимо из земунца у ровове.

Живот у рову различит је од оног обичног свакидашњег, редовног. Живот или живост у рову настаје са заласком сунца. Ноћу је у рову као у мравињаку: непрестани покрет. Сваки је на своме месту будан, на опрези код митраљеза, рововца, пушке. Кроз ровове обилази често ком. пука, сваку ноћ ком. бат., сваки час командир чете, а водници су увекту. Сви они контролишу рововску посаду, објавнице, војнике. Ту не може бити изненађења. Све је повезано телефонима, сигналкама — Ето, тако — објашњава глас из помрчине — а, ја видим, притом, само цев од митраљеза како се креће лево, десно у оној светлој линији под углом од 45 и више степени.

Ко најве овде на овај простор свршио је — чујем глас из мрака —

Кроз узани отвор ја видим према јасној месечевој белини крстила са бодљикавим жицама, а тамо даље непр. препречне жице и линију ровова.

Међутим, један пешак, ту до нас, непрестано пута преко пута на непр. ровове. Он одговара другом једном из бугар. рова.

Так-шшш... чује се наш. Так — фак... бугарски. Куршум зуји као осица кад пролети.

Па, докле ћеш тако, јуначе? — Питам ја. — Е, не дам да буде његова старија... Моја мора бити последња... Тако увек бива — одговара војник.

Деде — једну бомбу из пушке на »Усамљени љубик« — наређује командант. Војник узима »транблон«, наметшта на пушку, а затим узима бомбу...

Стани — вели командант — док ми пређемо на другу страну да би боље осмотрили.

Ту морамо један по један, у размаку, погнуто, брзо. Свај ров туђ бочно, ено, оданде — показује команд. бат. претом. — Ров је бир осветљен до дна месечином. Један по један ми смо претрчавали доле ударајући коленима о кривине рова које су на цак цак силазиле... — Наставиће се —

кључити мир итд. Парламент је најповзванији, да се о свему томе занима.

Улазим унутра пипајући штапом...
Помаже Бог — притајеним гласом нарушава тишину и мрак. —
Из мрака чују се пригушени гласови: Бог ти помогао...
Како сте? — питам.
Добро, хвала Богу.
Шта имате овде? —
Митраљез — одговора неко из мрака. — Овај митраљез — говори он даље — брише цео овај простор испред »Усамљеног љубика« — Ето, тако — објашњава глас из помрчине — а, ја видим, притом, само цев од митраљеза како се креће лево, десно у оној светлој линији под углом од 45 и више степени.

Ко најве овде на овај простор свршио је — чујем глас из мрака —

Кроз узани отвор ја видим према јасној месечевој белини крстила са бодљикавим жицама, а тамо даље непр. препречне жице и линију ровова.

Међутим, један пешак, ту до нас, непрестано пута преко пута на непр. ровове. Он одговара другом једном из бугар. рова.

Так-шшш... чује се наш. Так — фак... бугарски. Куршум зуји као осица кад пролети.

Па, докле ћеш тако, јуначе? — Питам ја. — Е, не дам да буде његова старија... Моја мора бити последња... Тако увек бива — одговара војник.

Деде — једну бомбу из пушке на »Усамљени љубик« — наређује командант. Војник узима »транблон«, наметшта на пушку, а затим узима бомбу...

Стани — вели командант — док ми пређемо на другу страну да би боље осмотрили.

Ту морамо један по један, у размаку, погнуто, брзо. Свај ров туђ бочно, ено, оданде — показује команд. бат. претом. — Ров је бир осветљен до дна месечином. Један по један ми смо претрчавали доле ударајући коленима о кривине рова које су на цак цак силазиле... — Наставиће се —

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Москва, 3. — Социјалистички револуционарни лист 'Период' јавља да мир могу закључити само званични представници руског народа, а никако побуњеници који су сада господари ситуације. Пошто Лењинисти одустају од компромиса са осталим странкама, они онемогућавају закључење мира. У месту мира они омогућавају продавање рата.

Амстердам, 3. — Берлински политички кругови тврде да ће се мир закључити са Русијом пре Божића. Држи се, да Немци хоће да задрже за се Курландију, Литванију и Балтичка острва.

Париз, 3. — Из Петрограда јављају: »Правда« сазнаје да су се социјалистички представници споразумели о образовању једног вишег владиног органа пред којим ће влада бити одговорна. Овај ће орган представљати 108 представника из вршног централног одбора Сојуза и Савезног одбора, 100 чланова из војске и флоте, 35 чланова из професионалне уније и 5 из поште и телеграфа.

Петроград, 3. — »Биржевија Вједомости« јављају »Кнез Кронпоткин, чувени револуционарни теоретичар јучно напада немачке предлоге мира и вели: »Ако такав мир буде закључен, упропашћење Русије продужиће се још за много десетина година. Руски ће народ морати плаћати огромне намете које ће му Немци наметнути у трговачком уговору«.

Лондон, 3. — Према једној депеши из Копенхагена г. Троцки је упитао руско посланство у Копенхагену да ли је вољно да усвоји међународну политику владе која жели да закључи мир. У противном он се позвао руског посланика да преда управу посланства једном члану посланства који је готов да прихвати политику данашње руске владе. Посланство је решило да не одговори него да испусти један циркулар свима руским

посланицима. Руско посланство у Штокхолму добило је исто саопштење, на које такође није одговорило.

Петроград, 3. — Генерали Маниковски, министар војни и Ма-

рушевски, шеф опште администрације главног штаба поднели су оставке протествујући противу повреде закључених уговора са Савезницима од стране Лењинове владе.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солун. фронта — Француски коминике — Солун, 3. децембра — Јуче су наши авијатичари бомбардовали непријатељске депое и логоре. Код Вардара наша је артиљерија оборила један непријатељски аероплан.

Франц. коминике — Париз, 3. децембра — Доста жива артиљ. борба на фронту Бомон-Безовно. Доцније. — У пределу Миста доста жива артиљеријска акција. Французи су извели један успешан напад јужно од Живенкура и довели су заробљеника. На десној обали Мезе после јаког бомбардовања Немци су извршили јак напад у области шуме Шом, али су одбијени. Доста жива артиљеријска борба на целом сектору.

Бенглески коминике — Лондон, 3. децембра — Наше су трупе задобиле боље положаје источно од Билекура. Непријатељ је претпрошле ноћи извршио препад на наше положаје јужно од Провила. Јуче је вођена борба југо-источно од шуме Полигона. Непријатељ је напао наше положаје у близини Замка Подорекка. Он је успео да уђе у један истакнут ров на фронту од 300 јарди. Непријатељ је бомбардовао цело после подне наше ровове источно од Билекура. Артиљеријска обострана борба између Скарпе и Гавреле.

Италиј. коминике — Рим, 3. децембра — У току јучерашњег дана вођена је огорчена борба између Бренте и Пиаве. Непријатељ је вршио напад са великим масама нарочито код брда Каприле и на падина јужно од брда Бресте. Наше су трупе извршиле противнапад, одбиле непријатеља причинивши му велике губитке. Предвече непријатељ је успео да доспе до брда Каприле. Наше су трупе одбиле непријатељски напад код брда Орсо.

Изванредно је држање трупа наше четврте армије, која води четири дана огорчену борбу између Бренте и Пиаве. Многе су се јединице ове армије нарочито показале у овим борбама.

У ИТАЛИЈИ

Неуспех последње офанзиве — Рим, 3. децемб.

Аустро-немачка офанзива, коју је генерал фон Билон извео 28. и 29. новембра са новим појачањима пропала је. Непријатељев циљ био је да нападне оба крила Монте Грапа, да би неутралисао италијанске одбранбене положаје. Нападима су претходила два дана јаког бомбардовања са загушливим гасовима. Неуспех, који је претрпео Белов озбиљнији је од Конрадовог неуспеха, јер док је овај последњи остварио бар нешто тактичног успеха, Белов није постигао никакав циљ, упркос употреби 6 дивизија.

Сви ови напади остали су потпуно узалудни. Италијани, упркос теренским незгодама успели су да их сломију.

На Доњој Пиави марина чини драгоцене услуге војсци и захваљујући њеној сарадњи осујећен је непријатељски план да опколи Венецију напредовањем у равници.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Амстердам. — »Форверц« јавља да су пацифистичке демонстрације које су се догодиле у Берлину, узеле огромне размере у северном делу вароши. Манифестанти нису извршили никакав преступ. Обишци су улицама тражили Либињехтов мир.

Женева. — »Нова Интернационала«, орган анархиста, који је излазио у

Женеви забрањен је.

Цирих. — Лопови су се увукли у замак кајзеров у Вилхелмехе, код Касела, и покрали су ствари од велике уметничке вредности.

Париз. — Примена мера, објављених у декрету министра снабдевања, почеће од првога јануара.

Базел. — Из Берлина јављају листу »Базлер Нацихтене« су берлински одбори радника држали седам, скупова којима је

присуствовало више хиљада радника. Они су протествовали противу данашње ситуације. Многи су говорници критиковали садашњу владину политику.

Берн. — У битци код Камбреа учествовало је преко 200 тенкова.

Лондон. — Сер В. Тригтон, проналазач тенка, дао је бесплатно држави свој проналазак. Израда једног тенка, потпуно напуњеног, стаје 5000 фунти стерлинга.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Ухапшени и кажњени

Јуче су у Солуну ухапшени и спроведени најлежнијама: неки Леви, што је без одобрења носио две канте зетина; Нану, што је украо новчаник Анастасијадеса са 146 драхми; Карас, што је ишао по кућама, предавао се као грчки полицајц и изнуђавао новац; војник Гјарас, који је, чистећи непажљиво револвер, ранио жандарма Матсопула; пекар Констандин, што су у његовој кући нађена два ђебета и два пара увијача, својина енглеске војске, као и један револвер; кувар Панароту, што је у његовој кући нађено и узапњено 149 ока пасуља, 30 ока пиринча, 19 ока енглеске соли, један пар француских чокула и један нож; адвокат Сандри, што је у његовој кући узапњено четири цака енглеског брашна и што је за време хватања покушао да подмити жандарма са пет драхми. Ципелар Алтомари кажњен је са 15 дана и 500 драхми, што је за поправку чизама наплатио више но што је прописано.

Српско Трговачко Друштво

Обавља све банкарске послове. Врши размену новца по најповољнијим дневним курсевима. Прима новац на штедњу и чување. Канцеларија се налази у улици Александра Великог бр. 7, у згради хотела »Кавала«, преко пута бив. грчке централне поште.

За учење француског језика

Књижара М. Ристивојевића у Солуну добила је већу количину књига за најбрже учење француског језика по најчувенијој у свету Берлицовој Методи.

Објава

Новчана помоћ ће се издавати сиромашним српским избеглицама 7., 8., 9. и 10. овог месеца у канцеларији Комесаријата. Они који славе Св. Николу, могу исту помоћ примити и 4. и 5. овог месеца. Помоћ ће се давати женама пре подне, а мушким после подне.

Благодарност

Приложио Комесаријату за избеглице у Солуну. Г. Тијосав Кнежевић поднаредник артиљ. 25. драхми да се подели сиротним српским избеглицама место полу годишњег помена његовом умрлом брату Авраму Кнежевићу деловођи општине Горње Кануме.

Комесаријат и овим путем изјављује у име сиротних Српских избеглица своју благодарност дародавцу.

Из канцеларије Комесаријата за избеглице у Солуну 30 новембра 1917 г. бр. 981. Солун.

Изајвљујући г. Маговчевићу топлу захвалност, Делегат моли свакога, који би имао корисне књиге, нарочито убавице за основне и средње школе, да их изволи поклонити за ту сврху и послати Делегату (Одос Евзонон 11).

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 3. — Дописник »Дејли Меџ« у Берну телеграфисе, да је пад Јерусалима изазвао дубок утисак међу турским члановима англо-турске конференције за размену заробљеника. Отварајући седницу, енглески генерал Белфилд објавио је, да су Енглези баузели Јерусалим. Један турски пуковник повикао је: Ах! Јерусалим! Јерусалим! Није га турска 'страгегија изгубила, већ немачка!

Цирих, 3. — Фон Билон наставља своју пропаганду у Швајцарској, где постоји опасност, да избију нереди.

Петроград, 3. — Јапански отпратник послова изјавио је Лењину да Јапан никада није мислио да објави рат Русији. Он је демантовао вест да се је Јапан споразумео са савезницима да нападне Русију у случају ако закључи сепаратан мир.

Петроград, 3. — Лењин прети да затвори све цркве у Русији и распусти Св. Синод.

Берн, 3. — Граф Хертлинг послао је у Петроград делегате који би, претњама приморали Русију да тражи од њених савезника, закључење примирја на свима фронтovima.

Лондон, 3. — Војни амерички аташе у Петрограду, обавештен о доласку у Архангелск једне америчке лађе са житом, наредио је да се не истоварује. Лењин је протествовао.

Париз, 3. — Генерал Ламбарг који се налази у Петрограду телеграфисе: Русија није дефинитивно изгубљена за Савезнике и поред садањег хаоса. Генерал препоручује Савезницима да брзо организују снабдевање за Калединову армију.

Париз, 3. — »Матен« сазнаје: Г. Жулан примио је многе утешне изјаве од свију великих друштава у Русији као и од општина у којима ови изјављују јако негодовање противу максималистичке политике.

Лондон, 3. — Питање штокхолмске конференције враћа се на дневни ред. Хендерсон је добио од бел-

гијског посланика Хјузмана телеграм, у коме вели да је згодан тренутак да се покрене питање конференције и моли Хендерсона да ступи у везу са француским социјалистима.

Лондон, 3. — Пуковник Репингтон пише у Тајмсу: »Ситуација у Русији мора имати великог утицаја на савезничке војне планове у 1918. Погрешно би било осудити целу Русију због Лењиноваца. У јужној Русији и у козачким областима постоје знатни елементи одбране.

Трупе Каледина и Корнилова почеле су заједнички акцију. Снабдевање ових трупа је лако, док је противних врло тешко. Потребно је, да Савезници ступе у везу са овим верним трупама преко Персије и Сибира и да им укажу помоћ. Покрет болшевика ће пропасти и наш интерес је да он што пре пропадне«.

Атина, 3. — Објављени су званични извештаји о гоњенима, покољима и пљачкама, које су Турци вршили над грчким елементима у Малој Азији и грчкој Тракији.

Амстердам, 3. — Франкфуртер Цајтунг доноси, да је немачка цензура заоранила да се публикују изјаве г. Балфура у парламенту односно одговора Енглеске и Француске у питању мира.

Женева, 3. — Француска влада обновила је вербалном нотом израз воље француске да респектује швајцарску неутралност. Немачка је такође одговорила у сличном смислу.

Париз, 3. — На конференцији, држаној у министарству морине, којој су присуствовали изасланици Енглеске, Сјед. Држава, Италије и Јапана, решено је да се образује поморски међусавезнички Савет ради што тешке заједничке сарадње на морима. Марински споразум садржи 7 тачака. Тиме је постигнуто потпуно маринско јединство.

САОПШТЕЊА

— Санитетски пуковник др Сима Карановић неће примати посете о својој слави Св. Николи због жалости у породици.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Драгомир С. Александрић, каплар 4-2, п. бр. 88, јавља ујни Лени, село Неменичуке, срез космајски, округ београдски, да је здраво и добро и да су добро и здраво: браћа Воја и Новак, стричеви: Алекса, Буру и Добрисав, Радован Здравковић, Светозар Јанић, Димитрије Мајсторовић, Никола Радојевић, Љуба Поповић, Јанко Мајсторовић. Сви моле за извештај о својим фамилијама на горњу адресу.

— Алекса Николић, болничка чета п. бр. 315, извештава своју фамилију, да је добро и здраво са братом Будимиром, течом Станисавом, приком Миленом, Миланом Нешићем, Миланом Жикићем, Станисавом

Радосављевићем и братом; Влада, Живан и Стојан Боцић, Михаило и Божа Костић, Илија Перић; Алекса Станојевић, Војислав Стојичић, Стојан Михаиловић, Нада Ђуричић, Стојан Дакић, Стојан Мацић и Станоје Д. Станојевић. Сви моле за одговор о својима.

— Кристивоје Јовановић, п. бр. 222, извештава жену Кристину и децу у селу Лесковици у срезу Ваљевском да је жив и здрав са Сретеном и Душаном, Иванком Неђићем; Живојном Спасојевићем, као и Таназије, Марјан, Младен и Теофило Марјановић. Сви моле за одговор о својима.

— Анта Ц. Ђирковић, чувар пруге п. бр. 999 извештава своју кћер Персиду Ђирковић у Белој Паланци, округу Пиротском, да је здраво са Драгути-

ном и Александром и моле за одговор.

— Михаило А. Николић, раденик секције, п. бр. 999 моли Богдана Поповића, трг. из Пирота, да извести његовог оца Леку у Сопоту, срезу Нишавском, да је жив и здрав са Станеном Николићем из Станичиња и моли за одговор.

— Зарије М. Ђекић, п. бр. 88, моли Стеву Кристића у Паланци Смедеревској да извести његову мајку Ружицу Ђекић у селу Ратару, да је жив и здрав као и Лука и Андрија Благојевић, Данило Радојевић, Гоба и Милан Димитријевић, Влаја Икић, Тода Руменић, Љуба Ђурђевић, Бора Пешић, Чедо Аћимовић, Станимир Радовановић, Данило Стефановић. Сви моле за извештај.

— Живорад М. Грујић, п. бр. 315, извештава свога нећака Војина В. Симића из села Гор. Буковице, окр. Ваљевског, да је жив и здрав са братом Живојном и Јашом, Јованом Коларевићем, Савом и Светомиром Андрејићем, Филипом Марковићем, Тихомиром Ђирићем, Филипом Марићем, Стојаном Петаковићем, Аврамом и Глишом Тимојићем, Михаилом Живковићем, Димитријем Божидаром Драгићем, Милојем, Благојем и Којом Тадићем и Радованом Лукићем. Сви моле за одговор.

Исаиловићем, Живојном Новаковићем, Живком и Љубисавом Топаловићем, Заријом, Витомиром, Живаном Васићем, Гвозденом, Петром Добросавом Мирићем, Недељком и Миленком Бранковићем. Сви моле за одговор.

— Љубисав Петровић, артилер. поднаредник, П. бр. 801, моли суд општине трнавачке, срез жуписки, округ крушевачки, да извести његова синовца Световида, да је жив и здрав и да су здрави: браћа Станојло и Милан Петровић; Илија, Настас и Коста Савковић, Настас Станић, Дамњан Рајић, Станојло Л. Петровић; Владимир и Радомир Поповић и Милан Варицац, С. Љубинце. Сви моле извештај од куће.

Исаиловићем, Живојном Новаковићем, Живком и Љубисавом Топаловићем, Заријом, Витомиром, Живаном Васићем, Гвозденом, Петром Добросавом Мирићем, Недељком и Миленком Бранковићем. Сви моле за одговор.

— Љубисав Петровић, артилер. поднаредник, П. бр. 801, моли суд општине трнавачке, срез жуписки, округ крушевачки, да извести његова синовца Световида, да је жив и здрав и да су здрави: браћа Станојло и Милан Петровић; Илија, Настас и Коста Савковић, Настас Станић, Дамњан Рајић, Станојло Л. Петровић; Владимир и Радомир Поповић и Милан Варицац, С. Љубинце. Сви моле извештај од куће.

ШТАМПАРИЈА »ВЕЛИКА СРБИЈА«

Штампарија »Велике Србије« снабдевена је свим потребним материјалом и машинеријом за израду свих штампарских послова, као: књига, формулара, плаката, огласа и т. д. и то осим српског и на свима Савезничким језицима.

Послови се примају у штампарији »Велике Србије«, ул. краља Петра бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. станици). Израда брза, тачна и солидна. Цене врло умерене.

Зубно-електрична клиника

Д-р ПАНТ. Ј. КОНДУЛИСА улица Егнатијева, после Триумфалне капље, на углу ул. Св. Панатуге бр. 4. Израђује разноврсне зубе, златне и порцеланске, читаве вилнице од злата и каучука по најмодернијем начину. 27-30

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом директор болнице венеричних болести у Солуну Д-р ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 3-30

Одговорни уредник Бошко Богдановић

Штамп »Велика Србија«